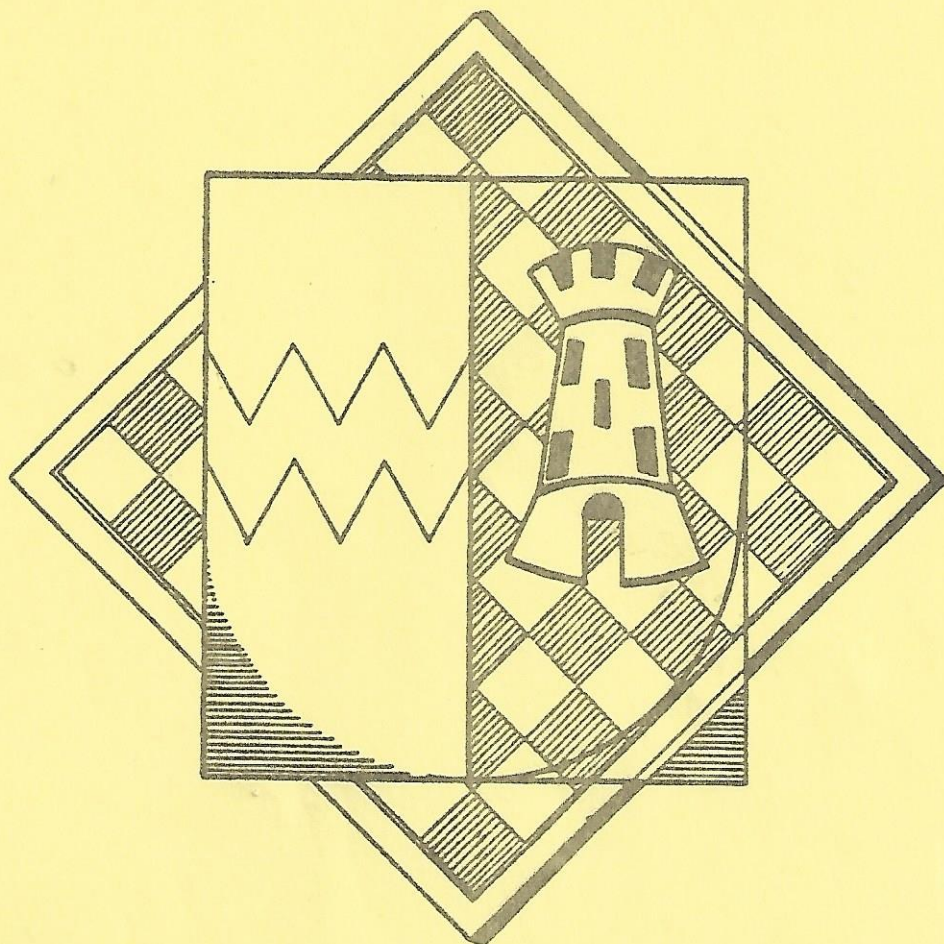

OVERSCHIE SCHAAKT

Afzender:
Schaakgenootschap Overschie
Postbus 10207
3004 AE Rotterdam

Degeling M
Joliotplaats 388
3069 TL Rotterdam

OVERSCHIE SCHAAKT

Clubblad van het Schaakgenootschap OVERSCHIE - Oppericht 23 JAN 1936
Hoofdredacteur : R. Ruytenberg,
van Vlooswijkstraat 14 B,
3039 TP Rotterdam Telefoon 010 - 467 19 84

Verenigingsadres : Postbus 10207, 3004 AE ROTTERDAM
Verenigingsavond : Elke vrijdag van 20.00 tot 24.00 uur
Verenigingslokaal: Naam? Rodenburgstraat 59,
3043 TT Rotterdam Tel.: 010 - 415 61 89
Postgirorekening : 69 33 89 t.n.v. Penm. S.G. Overschie te Rotterdam
Bankrekening : 25.46.81.018 t.n.v. Schaakgenootschap Overschie
Contributie : senioren f 120,00 per jaar; Huisgenootleden
juniorren f 80,00 per jaar; en Dubbellen
adspiranten f 60,00 per jaar. 5% korting.

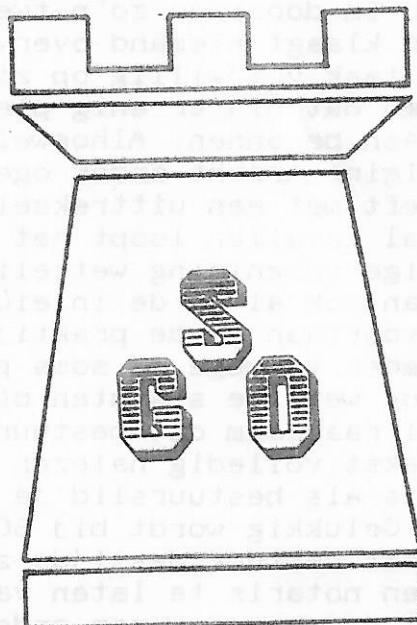

BESTUUR

-TELEFOON-

Voorzitter	: D.P. Liefhebber, Schielaan 25 3043 HA Rotterdam	010-4155747
Secretaris	: A.A.M. de Greeve, Pieter Postlaan 77 3042 CJ Rotterdam	010-4372782
Penningmeester	: T. Jorem, Sidelingeplein 176 3043 GV Rotterdam	010-4156714
Wedstrijdleader	: C.W. Feelders, Samuel Mullerstraat 15 A 3023 SL Rotterdam	010-4780687
Jeugdleader	: D. Smit, Rotterdamse Rijweg 30 3043 BL Rotterdam	010-4156812
Com. van Materiaal:	E. Brandenburg, Bergselaan 61 3037 BB Rotterdam	010-
Public Relations	: J.P. van Steenis, Pieter Postlaan 66 3042 CL Rotterdam	010-4372153

VOORWOORD

Het begint er zowaar op te lijken dat het de redactie gaat lukken om de voor dit seizoen geplande 4 clubbladen ook daadwerkelijk uit te brengen. Met het aanbod van copy door de leden gaat het steeds beter lopen, hetgeen de redactie ontheft van de taak alles zelf te schrijven.

Omdat we voor dit nummer al voldoende copy hebben en er nog tijd genoeg is, brengen we zo half juni een speciaal KAMPIOENSNUMMER uit. (Nee Cor, dat betekent niet dat dat nummer alleen voor kampioenen bestemd is; het is voor iedereen)

Wat moet je ook anders met al die teams en individuele spelers die maar te pas en te onpas kampioen worden; na de zomer is de sjeu er wel weer vanaf en zijn we weer nuchter genoeg om onze tegenstanders wat minder hooghartig tegemoet te treden. Om dan nog uitgebreid kond te doen van onze verrichtingen geeft geen pas.

Voor wat betreft de inhoud is de redactie van mening dat we een redelijk gevarieerd clubblad uitbrengen; bent u een andere mening toegedaan, laat het ons gerust weten: voor een Koninck doen we alles !

Het ontbreekt helaas alleen nog een beetje aan **PARTIJEN** in ons clubblad. Kom op, die openingen die u speelt zijn echt niet zo bijzonder om geheim te houden, plaatsen die hap !!

Nou, dat was het dan, veel leesplezier....

Ronald Ruytenberg

Vanachter de bestuurstafel

Het komt er op neer dat het bestuur van SGO maandelijks vergadert. En als het niet uitloopt gaat er in doorsnee zo'n twee en 'n half uur per zittings-avond mee heen. Daar klaagt niemand over, want elk bestuurslid heeft de hem toebedeelde taak vrijwillig op zich genomen. En het ligt voor de hand aan te nemen dat hij er enig plezier aan beleefd, want anders was hij er niet aan begonnen. Alhoewel, wie het sinds januari '92 gewijzigde verenigingsrecht onder ogen krijgt bekruipt het gevoel of ie te maken heeft met een uittreksel uit het wetboek van strafrecht. Want in een aantal gevallen loopt het willekeurige bestuurslid van 'n willekeurige vereniging wettelijk nog wel wat risico's. Letterlijk staat dan ook al in de inleiding van dit stuk: Het verenigingsrecht vergt voortaan in de praktijk meer zorgvuldigheid van bestuursleden vanwege de soms pittige sancties wanneer niet overeenkomstig de wet, de statuten of de reglementen is gehandeld. Voorts: Het is wel raadzaam dat bestuursleden van verenigingen de nieuwe wetstekst volledig nalezen of anders een deskundige raadplegen... Dan is als bestuurslid je eerste reactie, geef mijn portie maar aan fikkie. Gelukkig wordt bij SGO die dreiging wat afgezwakt door het feit dat het bestuur destijds zo verstandig is geweest haar statuten door een notaris te laten vastleggen. Maar dit alles even terzijde. Het doel van het gekozen onderwerp is iets te vertellen over clubzaken waarmee het bestuur zich bezig houdt.

Dit keer eens 'n "gevoelig" onderwerp dat al in een aantal bestuurs-agenda's een hoofdrol speelde onder de noemer: Procedure samenstelling externe teams. Zo op het oog ziet dat er niet zo ingewikkeld uit. Aangenomen dat iedereen het er al bij voorbaat gloeiend over eens is dat het sterkste team dient te worden opgesteld pak je de ovelo's en stelt aan de hamd van die cijfers het team samen. In de praktijk blijkt dat het toch niet zo eenvoudig is. Want over dat uitgangspunt zijn de meningen verdeeld. Niet alleen binnen het bestuur, maar ook de teamleiders en teamleden hebben hun oordeel. De vraag rijst dan welke factoren moeten worden meegewogen om voldoende recht te doen aan alle spelers-kwaliteiten. In de bestuursdiscussie kwam daar het volgende uit: Ovelo; KNSB-rating; Interne score; Externe score; Staat van dienst. Een aantal elementen zijn natuurlijk al af te leiden uit het ovelo cijfer. Maar zeker niet allemaal. Aanvullend komt er nog de suggestie om bij het eerste team een score-percentages te laten meetellen. En wel voor de eerste 4 borden b.v 50% en de laatste 4 65%.

Een en ander toont aan dat er niet met de natte vinger gewerkt wordt. Zo'n discussie maakt ook duidelijk dat je niet alleen van koele cijfers kunt uitgaan, wanneer moet worden bepaald wie wel en wie niet. Daarbij gelden nog andere waarden waarvan geen exact cijfer valt weer te geven. Neem zo'n begrip als staat-van-dienst. Daarmee wordt beoogd om de "status als schaker" welke door resultaten in 'n reeks van jaren is opgebouwd te laten meetellen 'n Ovelo als moment-opname zegt daarover weinig of niets. Evenmin over inzet en fighting-spirit. Dit soort overwegingen voorkomt -en terecht- dat 'n tijdelijke inzinking betekent: plaatsruimen op basis van 'n ovelo-cijfer. En ook persoonlijke omstandigheden mogen c.q. moeten kunnen worden meegewogen.

Natuurlijk gaat het in de eerste plaats om het belang van de club. Maar onvermijdelijk is daarbij ook het belang van het team en het individu in het geding. En dat loopt helaas niet altijd parallel. Een oordeel daarover wordt beïnvloed door de plaats van waaruit wordt waargenomen.

Verschillen van inzicht moeten dan echter wel overbrugd worden want er dienen keuzes te worden gemaakt. Maar kiezen betekent hier tevens beleid-voeren. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt uiteindelijk bij het bestuur. Dat geldt als uitgangspunt. Het alternatief bij voorbeeld om de samenstelling van het externe team geheel over te laten aan de betrokken teamleider spreekt het bestuur niet aan, al lijkt die opzet heel wat gemakkelijker. Die verantwoordelijkheid zou hem niet alleen extra belasten, maar sluit ook niet voldoende aan bij zijn deel-taak als teamleider. Niettemin zou zijn persoonlijke inzicht en ervaring als leider van het achtstel een welkome bijdrage kunnen leveren aan de procedure van de samenstelling.

Al de discussies van het bestuur rond dit onderwerp leverden dan ook o.m. het besluit op om vóór 'n definitieve keuze de teamleiders bij het overleg te betrekken en ook hun visie te toetsen. Ter bevestiging van de beoogde zorgvuldigheid waarop het verloop van de procedure is afgestemd.

AdG

Uitbreiding-keuken-assortiment

Sinds de intrede van de Mars-repen groeide de vraag naar meer of liever, meer verscheidenheid. Schoorvoetend is daaraan gehoor gegeven. Ook zo'n onderwerp kan in 'n bestuurvergadering ter sprake komen. Want anti-stickers tegen frites en ijs zijn doelbewust bedacht vanwege vet-en klodder-gevaar. Dat is dus ook 'n beetje de overweging geweest in het bestuur: het mag geen troep worden. Dat was zeker niet ten onrechte want de chip-consumptie laat af en toe duidelijk z'n sporen na op tafels en vloeren. Vandaar dit verzoek:

Houd de boel schoon !

UITGEVERS

Laatst (op het moment dat u dit te lezen krijgt vermoedelijk alweer een half jaar geleden) vernam ik, dat er een nieuw boek over Nimzowitsch verschenen was en voor mij is dat al jaren meer dan voldoende aanleiding om mij naar de boekwinkel te spoeden.

"Master of Planning" van Raymond Keene was het gezochte werk dat ik na enig zoeken triomfantelijk uit de boekenkast kon schuiven. De aanvankelijke vreugde maakte echter al snel plaats voor frustratie, zoals dat in het schakersleven overigens wel vaker voorkomt. Het boek bleek niets anders te zijn dan een herdruk van "Aaron Nimzowitsch: A Reappraisal", dat in 1974 bij G Bell and Sons Ltd. verschenen was en het eerste lustrum in mijn eigen boekenkast inmiddels al lang gevierd had. Deze herdruk is nu verschenen bij Batsford; niet zo verrassend voor wie bedenkt dat deze uitgeverij ook de Engelse vertaling van "Mein System" in het assortiment heeft.

Keene's oorspronkelijke titel is gedegradeerd tot ondertitel en dat is bij mijn weten toch geen alledaagse gebeurtenis. Kennelijk meende de uitgever dat het boek onder de oude titel niet snel genoeg verkocht en dan rest een schrijver weinig anders dan zijn titel aan te passen aan de commerciële eisen van deze tijd, dus aan de vraag van de potentiële klant. Hans Ree heeft zich ook al eens sceptisch over deze vorm van "titelinflatie" uitgelaten: "(...) het schijnt een vaste wet te zijn dat schaakboeken alleen verkopen als op de een of andere manier de indruk wordt gewekt dat het een technisch leerboek is." (uit: Wat een kracht ! Wat een gratie !, p.74)

De nieuwe titel voldoet inderdaad beter aan Ree's criterium dan de oude en ook is duidelijk dat de schuld niet bij de uitgever ligt, die man moet ook eten, maar bij de gemiddelde clubschaker, die zich alleen voor de grote geesten van deze eeuw interesseert voorzover zij bijdragen aan een doel dat toch nooit bereikt zal worden.

"A Reappraisal" is echter duidelijk geschreven voor de selecte groep schakers die gecharmeerd is van de mens Nimzowitsch zelf en zijn ideeën over het schaakspel. Wie "Mein System" nooit gelezen heeft zal weinig begrijpen van Keene's meesterwerk, maar het enthousiasme waarmee Keene over Nimzowitsch schrijft zal voor de meeste insiders zeker herkenbaar zijn.

Om terug te komen op de uitgever, op blz. 311 start Keene zijn "Tailpiece" met de opmerking "(...) my publisher is showing oïstress at the increasing length of my book (...)"

Het is een schande, want over Nimzowitsch kan niet genoeg geschreven worden, maar Keene weet het einde nog 24 pagina's te rekken, o.a. met een zevental partijen, waarvan ik de eerste - en minst serieuze - hieronder zal geven. Het is een partij met voorgift, waarin wit (Nimzowitsch) zonder dame speelt en zwart (Leelaus) zonder Pg8.

1.b2-b3,e7-e5 2.Lc1-b2,f7-f6 3.e2-e4,c7-c6 4.Pb1-c3,Lf8-b4

5.0-0-0,Lb4xc3 6.d2xc3,0-0 7.Lb2-a3,Tf8-e8 8.La3-d6,Dd8-b6
9.Pg1-f3,Db6xf2 10.h2-h4,h7-h6 11.Lf1-c4+,Kg8-h7 12.h4-h5,b7-
b5 13.Lc4-f7,Te8-e6 14.Pf3-h4,Te6xd6 15.Td1xd6,Df2-c5 16.Th1-
d1,Dc5xc3 17.Td1-d3,Dc3-e1+ 18.Kc1-b2,De1xh4 19.Lf7-g6+,Kh7-g8
20.Td6-e6 ! 1-0

Hans van Vooren

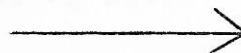
MISTERY GAME

Uit reacties naar aanleiding van de eerste twee 'Mystery games' is mij gebleken dat er op verschillende manieren naar deze partijen gezocht wordt. Afhankelijk van de aanwezige hardware (veel schaakboeken of een PC) en software (kennis van de schaakgeschiedenis of NICbase) gaat men aan het werk. Hierbij zijn de bezitters van PC met NICbase overduidelijk in het voordeel: ze voeren een stelling in en laten de chips vervolgens zoeken naar de partij in kwestie. Daar valt niet tegenop te zoeken, tenzij je de partij 'uit je hoofd kent'. Enige toegevoegde informatie (hints) vergemakkelijkt uiteraard het zoeken voor de PC-lozen.

Om de 'megabit-boys' helemaal nutteloos te maken zal ik mij voortaan richten op partijen die niet in de NICbase voorkomen. (Althans, voorzover mij bekend; ik weet niet hoeveel uitbreidingen van de database er nu zijn) Hier komt nog bij dat het niet zozeer gaat om het opsporen van de spelers van de 'Mystery Game' maar vooral om iets van die partij te leren, hoe oubollig dit ook moge klinken.

Welnu, vrienden, de vorige partij was: R J Fischer - P Benkoe, New York 30 december 1963; uit het door Fischer met 100 procent gewonnen kampioenschap.

Onderstaande nieuwe partij is gespeeld door 2 wereldkampioenen, die het op dat moment echter niet waren. De witspeler moest het nog worden, de zwartspeler was het al geweest. De partij is voor de tweede wereldoorlog in een toernooi in Nederland gespeeld. Het was een tijd waarin de radio nog min of meer een wonder was en televisie iets experimenteels in laboratoria. De witspeler is nog 'alive and kicking'. Zo, genoeg hints ? (Anders doe je maar mee aan dat domme TV-spelletje en hoor je niet thuis op onze club.)

E.B.S.V. 1 - Overschie 3

Op 13 dec.1991 vertrok het derde richting Bergschenhoek om daar de viende ronde te gaan spelen. Door de successen van de laatste ronden werd de stemming steeds optimistischer. We beseften dat we na winst serieus mee zouden gaan doen aan de strijd om promotie.

Ondergetekende was zeer gebrand om met wit de partij te winnen. Ik offerde een pion met de bedoeling een scherpe stelling op het bord te krijgen. Maar mijn tegenstander leek weinig zin te hebben in een potje oorlog. Door gedwongen zetherhaling werd de partij snel remise, ik baalde er nogal van, maar goed het leverde in ieder geval een halfje op. Naast mij, aan het tweede bord, ging het voor de eerste keer dit seizoen mis met Degeling. Een kleine misrekening deed hem in een keer de das om. Doornheim probeerde het ook maar in een gelijkstaand eospel besloot hij niet te forceren maar genoeg te nemen met remise. Verstandig. De hoogste borden draaiden niet zo goed dus kwam de druk te liggen bij de lagere borden die inmiddels richting tijdcontrole gingen. Daar werd medogenloos en spijkerhard toegeslagen, zonder enige genade. Op rij wonnen Jorem, Pijpers, Seele en De Gids. Rest nog Lignos, spelend aan het vierde bord. Met veel gevoel voor theater praatte hij net zolang op zijn tegenstander in tot deze berustte in remise. Ook een manier. Uiteindelijk een klinkende overwinning. We doen weer helemaal mee.

EBSV - Overschie 2.5 - 5.5

Hans Brobbel

NOT Claesed

NN - NN

1.d2-d4 Pg8-f6 2.c2-c4 e7-e6 3.Pb1-c3 Lf8-b4 4.e2-e3 d7-d5
5.a2-a3 Lb4xc3 6.b2xc3 c7-c5 7.c4xd5 e6xd5 8.Lf1-d3 0-0
9.Pg1-e2 b7-b6 10.0-0 Lc8-a6 11.Ld3xa6 Pb8xa6 12.Lc1-b2
Dd8-d7 13.a3-a4 Tf8-e8 14.Dd1-d3 c5-c4 15.Dd3-c2 Pa6-b8
16.Ta1-e1 Pb8-c6 17.Pe2-g3 Pc6-a5 18.f2-f3 Pa5-b3 19.e3-e4
Dd7xa4 20.e4-e5 Pf6-d7 21.Dc2-f2 g7-g6 22.f3-f4 f7-f5
23.e5xf6ep Pd7xf6 24.f4-f5 Te8xe1 25.Tf1xe1 Ta8-e8
26.Te1-e6 Te8xe6 27.f5xe6 Kg8-g7 28.Df2-f4 Da4-e8 29.Df4-e5
De8-e7 30.Lb2-a3 De7xa3 31.Pg3-h5 g6xh5 32.De5-g5 Kg7-f8
33.Dg5xf6 Kf8-g8 34.e6-e7 Da3-c1 35.Kg1-f2 Dc1-c2 36.Kf2-g3
Dc2-d3 37.Kg3-h4 Dd3-e4 38.Kh4xh5 De4-e2 39.Kh5-h4 De2-e4
40.g2-g4 De4-e1 41.Kh4-h5

1-0

De schaker & de jonkvrouw een écht gebeurd ridderverhaal

Gezeten op zijn paard tuurde de ridder naar de horizon. Daar ontwaarde hij het silhouet van een groot kasteel, het doel van zijn reis. Een uur later kloste het paard over de ophaalbrug, bij de poort werd de ridder aangehouden, Een gehelnde wachter vroeg hem naar zijn naam.

- Mijn naam is ridder Rick, ik kom voor het schaaktoernooi!

Hij overhandigde de wachter een papierrol, deze stroopte het rode lint eraf en rolde de brief open. Hij las de inhoud ervan en zei:

- Inderdaad, u bent één van de tien genodigden. U kunt daarginds uw paard stallen en dan rechts de trap op, daar zal de vorst u ontvangen.

Even later klopte ridder Rick op een zware eikehouten deur.

- Entree! -, klonk het van ver weg achter de deur. ridder Rick trad een enorme zaal binnen, aan het plafond hingen vlaggen en vele harnassen stonden langs de zijmuren opgesteld. In het midden van de zaal stond een lange tafel, aan het eind daarvan stond de vorst, ridder Rick liep naar hem toe.

- Welkom ridder Rick!, zei de vorst, -Ik beschouw je als een van de belangrijkste kandidaten voor de hand van mijn dochter. Ik weet dat je een goed schaker bent.

Ze schudden elkaar de hand, de ridder vroeg:

- Maar sire, waarom de strijd om de hand van uw dochter uitvechten door middel van een schaaktoernooi?

- Ach, zei de vorst, dit is weer eens iets anders. De strijd om mijn vorige dochters is gestreden door middel van het zwaard. Hier op de binnenplaats hakten een tiental ridders er lustig op los. Maar het wordt zo'n troep met al die afgehakte armen en uitgestoken ogen. En bovendien, zeer milieuvriendelijk.

- Er zijn tien kandidaten begreep ik van de wachter?

- Dat klopt, in de loop van de middag zal iedereen zich melden. De ridder die het toernooi wint mag de nacht met mijn dochter doorbrengen in de Noordertoren. Morgenochtend beslist zij dan definitief. Ze heeft dus zelf het laatste woord. Dit zijn moderne tijden, de vrouw beslist zelf.

- Ik verheug me er zeer op! zei Rick.

- Waarop? vroeg de vorst met gefronste wenkbrauwen.

- Eh... op het schaaktoernooi! zei Rick snel.

Nadat die middag nog negen andere ridders waren gearriveerd, werden om vijf uur de festiviteiten geopend met een reusachtig banket. Meer dan honderd gasten waren daarbij aanwezig. Het hoogtepunt hierbij was het moment waarop de felbegeerde jonkvrouw voorgesteld werd aan de gasten en de tien ridders. Er werd op haar een toast uitgebracht en terwijl ook onze held het glas hief, kon een geofende blik zien dat ridder Rick er met zijn gedachten niet bij was. Hij dacht na over welke openingen hij straks zou gaan spelen.

Het toernooi begon om acht uur. Bij iedere gongslag moest een speler zetten en de tijd tussen iedere gongslag was zeer klein, maar ridder Rick was een gevreesd snelschaker. Na de eerste gongslag brandde de strijd in alle hevigheid los, door het grote belang dat er op het spel stond waren de meeste partijen emotioneel zeer geladen. Regelmatig sloeg een der ridders met harde vuist op de tafel waarbij er spontaan een geheel andere stelling op het bord verscheen. De onderlinge ruzies leidde soms zelfs tot een handgemeen. Het scheelde zelfs weinig of ook hier besliste het zwaard.

Echter, al spoedig werd duidelijk dat ridder Rick kwa schaakvermogen met kop en schouders boven de andere ridders uitstak. Hij stond twee remises toe en won de rest. Alleen de laatste partij verloor hij, hetgeen hem zeer dwars zat. Hij vroeg zich af wat hij in de opening nu precies fout had gedaan. Hij bleef er maar over piekeren. Het leek er zelfs op alsof het verlies van die laatste partij de vreugde van het verworven recht, om de nacht door te brengen met de jonkvrouw, overschaduwde.

Die nacht in de hoogste kamer van de toren aan de noorderkant van het kasteel.... De eerste minuten die ridder Rick en de jonkvrouw daar samen doorbrachten kenmerkte zich door een zenuwachtige stilte. Zo op het eerste gezicht zag de jonkvrouw Rick wel zitten en ze was dan ook vast van plan deze nacht tot een succes te maken. Maar, hoewel ze probeerde het ijs te breken door te praten over koetjes en kalfjes, lukte het haar niet tot de geest van de afwezige ridder door te dringen. Ridder Rick was er niet bij met zijn hoofd. Toen zij beiden na een tijdje op hun rug in het grote hemelbed lagen en de jonkvrouw net besloot om nu eindelijk wel eens te willen weten wat voor vlees zij in de kuip had, schoot Rick, als door een zweepslag getroffen, recht overeind en riep met luide stem:

- Ik had natuurlijk loper g5 in plaats van loper d2 moeten spelen !!
daarmee refererend aan zijn laatste partij.

Hij sprong uit bed en beende de torenkamer uit, de jonkvrouw in opperste verwarring achterlatend. Hij zocht zijn weg naar de grote zaal waar de schaakspelen nog stonden opgesteld. De rest van de nacht analyseerde hij de opening waarin hij meende nu een aanmerkelijke verbetering ontdekt te hebben. Pas tegen zonsopgang keerde hij terug naar de torenkamer alwaar hij na een korte groet aan het adres van de betraande jonkvrouw, als een blok in slaap viel.

Later die ochtend werd ridder Rick bij de vorst ontboden, die hem vroeg wat er in 's hemelsnaam die nacht gebeurd was. Zonet had hij zijn dochter gesproken die te kennen had gegeven dat zij na een zeer teleurstellende nacht gebruik wenste te maken van haar vetorecht en het verzoek deed ridder Rick heen te zenden. De vorst eindigde zijn speech met de woorden:

- Mischien moet u eens naar een dokter ?

Ridder Rick haalde zijn schouders op en bedankte voor de gastvrijheid. Terwijl hij, gezeten op zijn paard, de ophaalbrug verliet en een waterig blik vanuit de Noordertoren hem volgde zei hij hardop tegen zichzelf:

- Loper g5, shit !!

Hans Brobbel

Over kaderlijnen en andere zaken...

Een jaar of twee geleden speelde deze jongen mee in het jaarlijkse schaaktoernooi in Spijkenisse; samen met een bende andere Overschiese schakers, waaronder de dronken de Jong (M), de drinkende Bothof en de rokende Verbeek.

De wedstrijdleiding van genoemd toernooi heeft mij toen tot op het bot beledigd door mij in de tweede groep te plaatsen. Al mijn pleidooien ter herstel van deze aperte blunder werden door de betreffende man met een en hetzelfde antwoord beantwoord: " U speelt in groep 2 !!". Ook mijn subtiële verwijzing naar de macht van onze illustere voorzitter en hoe die al vele wedstrijdleiders naar de strafkampen in Siberie had gestuurd mocht niet baten; ik was en bleef ingedeeld in groep 2.

Dan maar groep 2 winnen om s'mans stuitende ongelijk aan te tonen. Dat viel aanvankelijk niet mee, een keiharde nul (met het Frans nog wel !?) in de eerste ronde. Zoals Capablanca ergens geschreven heeft: " That aroused in me the lust for battle.. ".

De volgende 6 tegenstanders (krukken van het niveau Brandenburg) werden 'ohne dabei nachzudenken' vernietigd. Na het toernooi vroeg de verzamelde pers (in wat toen nog onze Huischinees was) mij hoe ik het toernooi nu gewonnen had. Reeds jaren ervan overtuigd zijnde dat 'de pers' niets, maar dan ook niets van schaken begrijpt mompelde ik iets van kaderlijnen en verre oppositie, hopende ze daarmee ver genoeg in het riet gestuurd te hebben.

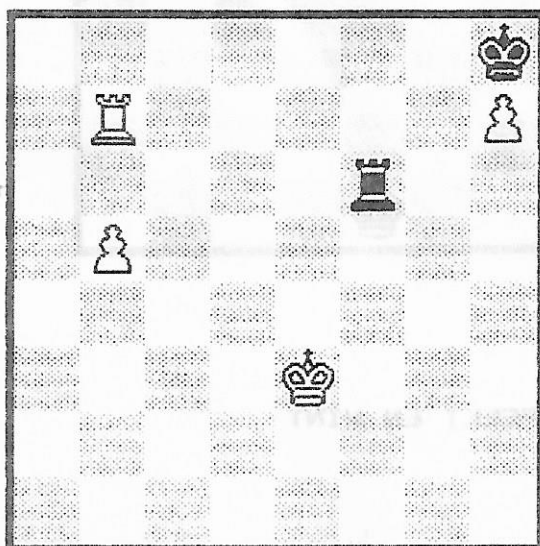
De pers is echter naast volstrekt onbekwaam en overbodig ook uiterst hardnekkig en bleef derhalve doorzeuren over wat ik bedoelde met 'kaderlijnen'; volgens kenners als Brandenburg was dit een biljart-term.

Ha, deze jongen wist wel beter; maar hoe dit aan het plebs uit te leggen (en meer nog waarom). Jaren heb ik met dit probleem geworsteld, Ritzen werd bijkans gek van mijn telefoontjes hoe dit op educatief verantwoorde wijze te presenteren.

Uiteindelijk heeft dit resultaat opgeleverd !

Onderstaande is voor al die schakers die nog steeds denken dat een dolle toren 'altijd' remise is, zoals mijn toenmalige tegenstander nu weet en diegenen onder u die het niveau Feelders niet overstijgen nog steeds geloven.

Welnu, in de vierde ronde kwam volgende stelling op het bord:

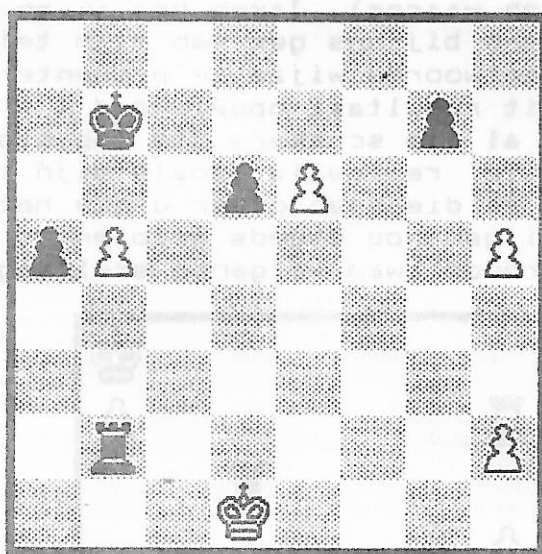
Mijn laatste zet zal wel iets als h6-h7 geweest zijn, waarna de zwarte toren 'dol' is:

1...Tf6-f3+ Aai, de gek heeft een dolle toren, schoot er door me heen... Wacht eens even, pion c6 moet ik kunnen gebruiken, loop daar maar heen. 2.Ke3-e4,Tf3-e3+ 3.Ke4-f5,Te3-e5+ 4.Kf5-f6,Te5-e6+ 5.Kf6-f7,Te6-f6+ De eerste kaderlijn (de 6e rij) is bereikt; zwart kan geen schaak op de 7e geven omdat dan het pat opgeheven wordt. Om hem extra te pesten liet ik hem de tweede kaderlijn (8e rij) ook nog aflopen: 6.Kf7-e8,Tf6-f8+ 7.Ke8-e7,Tf8-e8+ 8.Ke7-d7,Te8-d8+ 9.Kd7-c7,Td8-c8+ Om de vernedering compleet te maken nog even een poortje: 10.Kc7-b6,Tc8-c6+ 11.Kb6-a7,Tc6-a6+ 12.Ka7-b8,Ta6-a8+ 13.Kb8-c7,Ta8-c8+ Dit geheel speelde zich in opkomende tijdnoed af en mijn tegenstander begon te roepen dat deze stelling remise was en dat de wedstrijdleider erbij moest komen. Deze had waarschijnlijk zijn fout ingezien en besloot zich er niet mee te bemoeien. 14.Kc7-d7,Tc8-d8+ 15.Kd7-c6,Td8-d6+ 16.Kc6-c7,Td6-c6+ 17.b5xc6 en opgegeven. Zelfs Cor Feelders zal nu het belang van de witte pion op b5 inzien.

De herinnering aan het verbaasde gelaat tegenover mij na bxc6 is mij meer waard dan de beker die bij de eerste prijs hoorde en nu mijn woonkamer ontsiert.

Wie alles wil weten over dolle torens en kaderlijnen kan een vol hoofdstuk genieten in Nieuwe schaakkuriosa van Krabbé. Persoonlijk gaat me die wat te ver, tientallen zetten lang een zwarte toren achter een witte koning aan laten sjouwen met als enige (maar wel beslissende !) pointe dat veld h7 dan niet meer beschikbaar is, doodmoe word je ervan.

Leuker en begrijpelijker vind ik het verhaal in Schaakkuriosa over de Saavedra stelling. De Saavedra zelf mag bij iedere zichzelf respecterende schaker bekend verondersteld worden, maar zie hoe Troitzky dit thema drievoudig uitwerkt:

WIT SPEELT EN WINT

1. h5-h6 ! (De betekenis van deze zet wordt pas duidelijk over veertien zetten) 1...g7xh6 2. e6-e7, Tb2-b1+ 3. Kd1-d2 (Wit mag nog niet naar de e-lijn omdat zwart dankzij het steunpunt op e5, Txb5 en Te5+ zou kunnen spelen; dus moet eerst de zwarte pion op d6 opgeruimd worden.) 3...Tb1-b2+ 4. Kd2-d3, Tb2-b3+ 5. Kd3-d4, Tb3-b4+ 6. Kd4-d5, Tb4xb5+ 7. Kd5xd6, Tb5-b6+ 8. Kd6-d5 (Niet 8. Kd7, want dan forceert zwart met Tb1, geholpen door de sterke positie van zijn koning, de afruil van zijn toren tegen de witte pion. Nu moet wit weer helemaal terug, maar het steunpunt op e5 is verdwenen.) 8...Tb6-b5+ 9. Kd5-d4, (Niet 9. Ke4, Tb1 10. e8, Te1+.) 9...Tb5-b4+ 10. Kd4-d3, Tb4-b3+ 11. Kd3-e2 (Eindelijk kan hij de gevaarlijke e-lijn oversteken en vervolgens ten tweede male opstijgen, nu naar die kant van het bord waar hij geen last heeft van de zwarte koning.) 11...Tb3-b2+ 12. Ke2-f3, Tb2-b3+ 13. Kf3-f4, Tb3-b4+ 14. Kf4-f5, Tb4-b5+ 15. Kf5-f6 (De pointe van 1 h6) 15...Tb5-b6+ 16. Kf6-f7 en nu is het uitsluitend zwart die last heeft van de positie van Kb7. Wit speelt 17. e7-e8D en wint.

U ziet, wit speelt en wint; met de nadruk op speelt.

Wie niet speelt bij ons is de teamleider van het eerste, een houtjesschuiver luisterende naar de naam Verbeek.

Aardige jongen, doet het goed bij de vrouwtjes, daar niet van; maar schaken? Laatst zag ik hem spelen voor het tweede in de beslissende wedstrijd tegen Reeuwijk. Daar presteerde hij het om (met wit) na 1. d2-d4, Pg8-f6 2. c2-c4, c7-c5 het laffe 3. e3 te produceren. Natuurlijk werd die partij remise, hoe kan het ook anders.

Ronald Verbeek kent zijn klassieken niet; Neerlands grootste (in dubbel opzicht!) schaakschrijver schreef bij zijn analyse van Donner - Velimirovic, Havana 1971: "Bij de 3e heb ik serieus een zet als 3. e3 overwogen. Maar kan men zich zo verlagen. Zozeer het zuivere weten opofferen aan de eisen van de praxis? Neen, neen, één ding mag de schaakspeler nooit verliezen: de objectiviteit, oftewel wat hetzelfde is, het zelfrespekt." Einde citaat. Het moge duidelijk en bewezen zijn dat het de schaker Verbeek ontbreekt aan zelfrespekt.

Ronald Ruytenberg